

539

ศิลปินไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นายอลงกรณ์ ณ ระนอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-081-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 16455698

Thai Artists and Political Participation

Mr. Alongkorn Na Ranong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts**

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-081-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ศิลปในไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดย นายอลงกรณ์ ณ ระนอง

ภาควิชา การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.วิทยา สุจริตธนารักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตธนารักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อลงกรณ์ ฌ ระนอง : ศิลปินไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (THAI ARTISTS AND POLITICAL PARTICIPATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. วิทยา สุจริตนารักษ์, 148 หน้า. ISBN 974-632-081-5

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ศิลปินไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง" เป็นการศึกษาโดยการค้นคว้าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ศิลปินไทยที่มีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย โดยผู้เขียนได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของศิลปินประเภท นักร้อง นักแสดง ซึ่งความเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง (celebrity) ทำให้ศิลปินกลุ่มนี้มีอิทธิพลทางความคิด ความเห็น ค่านิยม และทัศนคติของคนในสังคมอย่างยิ่ง

ศิลปินเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่มีความเป็นกลาง เป็นธรรมและเป็นแบบอย่างที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นไปในลักษณะของการออกเสียงเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเดินขบวน การเรียกร้องต่างๆ การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนการเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ผู้เขียนพบว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของศิลปิน เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านความสำนึกของตนเอง และด้านการกล่อมเกลாதทางการเมือง ซึ่งได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งอิทธิพลของเหตุการณ์ต่างๆ ทางการเมือง อาทิ เหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516 เหตุการณ์วันที่ 6 ตุลาคม 2519 เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 และเหตุการณ์ที่แสดงถึงความไม่เป็นธรรม ทางการเมืองต่างๆ เป็นต้น มิใช่เนื่องมาจากการชักจูง ชูเชื้อ บังคับหรือใช้อิทธิพลทางวัตถุ (เงิน)

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิติ *อลงกรณ์ ฌ ระนอง*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C330028 : MAJOR GOVERNMENT
KEY WORD:

ARTIST/ PARTICIPATION

ALONGKORN NA RANONG : THAI ARTISTS AND POLITICAL PARTICIPATION

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WITHAYA SUCHARITHANARUGSE, Ph.D

148 pp. ISBN 974-632-081-5

This thesis is a study of famous artists and their political participation drawn from documents and interviews. The artists are singers and actors who are celebrity and as such their thinking, opinion, values and attitude can be influential to general public.

Artists can be considered as neutral, typical and justified media which can be used effectively to encourage public interest in electoral campaign, voting, demonstration, protest. They can be example of political participation by entering formal politics themselves.

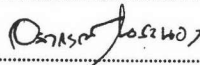
The study shows that factors causing political participation by the artists are those of self-awareness, socialization process through agents of family, peer groups and educational institution, plus some dramatic political events such as 14 October 1973 and 6 October 1976 and 17 - 20 May 1992. Unjust political phenomena is also a factor. Political participation dose not come by means of persuasion, threat, force or money.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การปกครอง.....

สาขาวิชา..... การปกครอง.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อผู้ผลิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สัจจรัตนารักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้
คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์
ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์
ผ่องแผ้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ณ ที่นี้ด้วย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นวิทยานิพนธ์ที่ผู้เขียนมีความชอบ เนื่องมาจากอุปนิสัยส่วนตัวเป็นคน
ที่ชอบสนุกสนาน ร่าเริง ตูณายนตร์เป็นนิจ จึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาเกี่ยวกับศิลปินว่าเขามีชีวิต
และความคิดที่จะเสนอให้ประชาชนได้รับทราบอย่างไร

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เฉลียวจิต ณ ระนอง ผู้คอยรัก ห่วงใยและ
ดูแล และที่ขาดไม่ได้คือ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน คือ คุณสุเทพ วงศ์กำแหง คุณยืนยง โอภากุล
(แอ๊ด คาราบาว) คุณเอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง คุณรณฤทธิ์ชัย คานเขต (รณ ฤทธิ์ชัย) และคุณ
อภิชาติ หาลำเจียก นอกจากนั้น ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ตลอดจนเพื่อนๆ พี่น้อง และ
เจ้าหน้าที่กองการเลือกตั้งที่ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 แนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3 บทบาทศิลปินกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	46
4 ชีวิตศิลปินไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	81
5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	134
รายการอ้างอิง.....	137
ประวัติผู้เขียน.....	148

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย